

Gentagelser med nuanceforskelle ... Ugebrev nr. 2, 10. juni 2003

Så er vi her igen. Vi er taget den lange vej fra Danmark til Zackenberg og er nu i fuld gang med arbejdet med overvågningen af økosystemet ved Zackenberg. Vi er ni personer på stationen. Fire logistikere fra Dansk Polarcenter og fem forskere fra Danmarks Miljøundersøgelser og Københavns Universitet – alle med relation til vores miljøovervågningsprogram, Zackenberg Basic.

Forskerne er gamle kendinge, som har arbejdet med miljøovervågningen ved Zackenberg i mange år. Det er typisk med denne form for bemanning i de første fjorten dage af sæsonen. Først herefter begynder gæsteforskerne at ankomme.

Og sådan er det med næsten alting ved Zackenberg. Gentagelser er normalen, og afvigelse er undtagelsen. Det gælder for funktionen af økosystemet, det gælder for arbejdsopgaverne i logistikken, og det gælder for livet på stationen. Når man har været her nogen år, begynder man at genkende mønstret i alle disse gentagelser. Det er såmænd ikke kedeligt med gentagelserne, for der er altid nuanceforskelle, som giver oplevelser og udfordringer. I år har de væsentligste forskelle bestået i lidt mere sne end normalt på vores landingsbane (hvilket gav de to først ankomne logistikere meget arbejde med snerydning), i en del flere problemer med vores klimastationer end normalt, og at fuglene har lagt æg lidt tidligere end ellers.

Charlotte og Mikkel arbejder med opstart af GeoBasis programmet. Charlotte har arbejdet som studentermedhjælp på dette program i de sidste fire år og er nu blevet geograf med ansvar for den daglige drift af programmet. Mikkel er ny som leder af programmet, så han skal have det hele lært fra bunden.

Data fra klimastationer og hydrometristation bliver tjekket og evt. fejl på stationerne bliver så vidt muligt korrigeret, i Zackenbergelven bliver der dagligt indsamlet vandprøver til bestemmelse af sedimentindhold og kemi, og en mikrometeorologisk station til bestemmelse af tundraens produktion eller optagelse af henholdsvis kuldioxid og vanddamp bliver genopstillet på samme sted som sidste år.

Hans og Line har startet BioBasis programmet op. Først tjekkes alle vegetationsfelter for snedække og planternes status. Der etableres fælder til at fange insekter i, og områdets bestand af fugle, ræve og moskusokser optælles en første gang.

Line er derudover i gang med opstart af et lille forskningsprojekt på polarræve. I starten af sæsonen skal hun have radiomærket områdets ræve, så hun kan genfinde dem senere på sæsonen. Formålet er at finde ud af, hvor store områder polarræve afpatruljerer, når de skal finde mad.

For at mærke en ræv skal den først fanges. Dette foregår i en rævefælde med en ildelugtende halvrådden stump af sæl (som Siriuspatruljen har leveret) som madding. Ræven er ikke særlig tilfreds med sådan at blive taget ved næsen, så det kræver to par arbejdshandsker sat uden på hinanden, at komme nogenlunde helskindet fra sådan en mærkning. Line har haft væsentlig mere held med fangsten end forventet, og fangede indenfor det første døgn en han og en hun. Dette skyldes formentlig, at rævene er nærmest desperate af sult på denne årstid, hvor lemmingerne stadig gemmer sig under sneen.

Jørgen Hinkler er Ph.d.-studerende fra Geografisk Institut ved Københavns Universitet. Han arbejder med snedækket i den nedre del af Zackenbergdalen. I år bruger han sæsonstarten til at forbedre opstillingen af de kameraer, som tager billeder af snedækket fra en klippe i 450 meters højde. Der skal gøres plads til flere kameraer på klippen og strømforsyningen skal forbedres. Til dette formål skal der først slæbes ca. 150 kg udstyr op til klippen, og der skal efterfølgende bores ca. 20 huller i klippen til fæstning af diverse udstyr. Først herefter kan samlingen af udstyret starte.

I logistikken, hvor Philip og Bjarne huserer, har man arbejdet på højtryk med opstart af stationen. Der har været lidt problemer med et af vores køretøjer - et ottehjulet amfibiekøretøj - som knækkede en bagaksel på et af sine mange hjul, og vores ene generator trænger også til udskiftning af lidt smådele. Så, der bliver arbejdet på højtryk med topnøgler, skruetrækkere og smøreolie.

I køkkenet bliver der arbejdet med parmesan, hvidløg, soltørrede tomater og Bresaola. Vi har fået ny kok i år. Hun hedder Annabelle, og hun taler og koger på flydende italiensk, Vejrsmæssigt har vi i de første dage været heldige med høj klar solskin 24 timer i døgnet. Det er rart med godt arbejdsvejr, når meget skal gøres udendørs. Herudover giver solen mulighed for en af de mest behagelige gentagelser ved Zackenberg - kaffepausen på sydsiden af messen umiddelbart efter frokost.

/Morten Rasch